

Presentatie risicomanagement Platform Financiën VNG Overijssel

11 juli 2024

Agenda

- Inleiding
- Financiële risico's gemeenten
- Dilemma's in de three lines
- Rechtmatig of risicovol

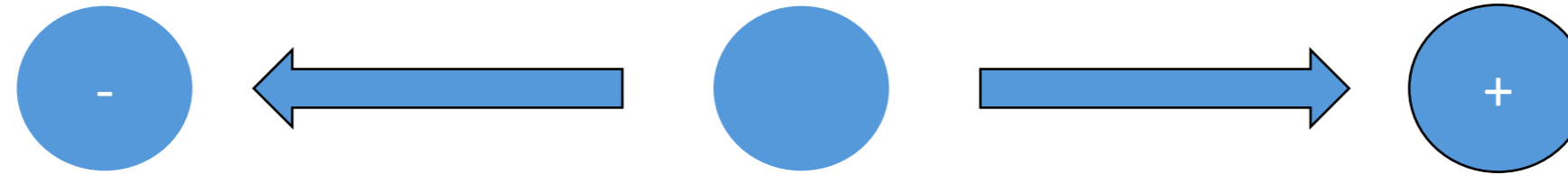

Visie risicomangement

- Gemeenten zijn risico technisch complexe organisaties
- Veel risico's worden goed beheerst
- Veel wisselingen bij gemeenten
- Tekort personeel > weinig ruimte voor verbetering
- Ravijn jaar verschilt per gemeente
- Tweede lijn ontploft...
- Risicomangement is springlevend!

Ravijnjaar

Argumenten geen risico's nemen

Ruimte voor toekomstige tegenvallers
Slechte trend MJB stoppen
Minder discussie Raad
Kunnen bijsturen
Minder hard ingrijpen
Meer zekerheid

Argumenten risico's nemen

Maatschappelijke waarde creëren
Ambities en doelen realiseren
Voorzieningen op niveau houden (later
herstel of herbouwen veel kostbaarder)
Lef in de praktijk
Voorbeeld functie naar omgeving en
medewerkers
Ruimte (financieel) herijken
Vangnet Rijk aanwezig

Financiële risicoprofiel gemeenten

Risico's gemeenten

 sociaal domein uitvoering	<ul style="list-style-type: none">• uitvoeringskosten hoger dan prognose jeugd, wmo, overig
	<ul style="list-style-type: none">• kostenontwikkeling / prijsvorming
	<ul style="list-style-type: none">• groter beroep op ondersteuning (aantallen, complexiteit) icm open einde regeling
	<ul style="list-style-type: none">• inefficiëntie / samenwerking zorglandschap
fysiek domein	<ul style="list-style-type: none">• beheer en onderhoud afwijkingen t.a.v. beheerplannen (achterstalligheid, volledigheid, juistheid beheer cyclus)
	<ul style="list-style-type: none">• projecten uitvoering (vervanging, renovatie, nieuwbouw)
	<ul style="list-style-type: none">• Grondexploitatie projecten (op basis van eigen risicoberekening of in termen van afname en andere risico's)
bedrijfsvoering	<ul style="list-style-type: none">• ICT cybersecurity (aanval) NIS2
	<ul style="list-style-type: none">• ICT datalekken, privacy
	<ul style="list-style-type: none">• ICT snelheid en toepassing nieuwe technologie ten opzichte van verwachting (hogere investeringen, faalkosten, etc.)
	<ul style="list-style-type: none">• rechtmatigheid / compliance
juridische zaken	<ul style="list-style-type: none">• (lopende) claims
	<ul style="list-style-type: none">• snelle veranderingen wetgeving
	<ul style="list-style-type: none">• vergunningen, handhaving, toezicht

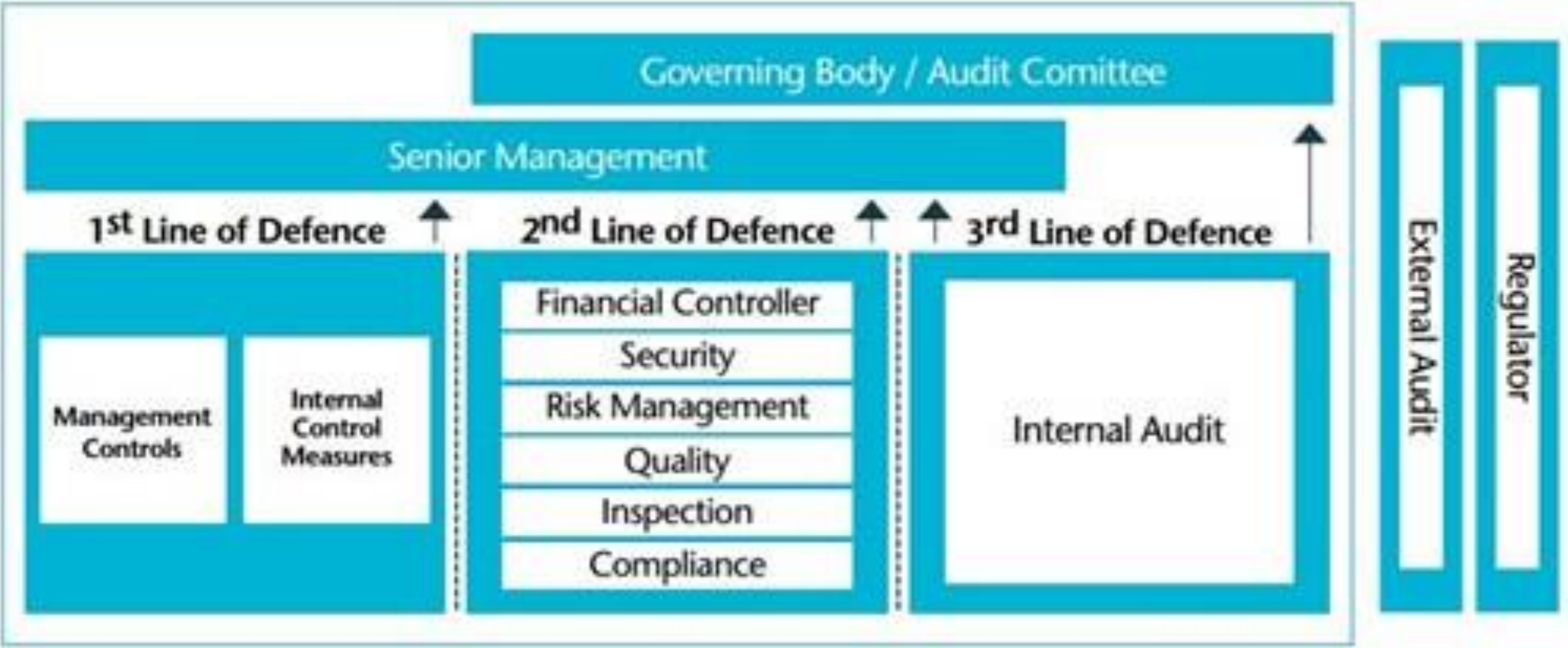
Risico's gemeenten

financieel	<ul style="list-style-type: none">• ontwikkelingen gemeentefonds- indexatie• fiscaliteit
	<ul style="list-style-type: none">• inkomsten (leges, belastingen, etc)
verbonden partijen	<ul style="list-style-type: none">• deelnemingen (VR, OD, GR-en)• subsidierelaties
	<ul style="list-style-type: none">• bijzondere samenwerkingsverbanden met (financieel) belang
organisatie	<ul style="list-style-type: none">• arbeidsmarkt omstandigheden, inhuur• samenwerking interne organisatie
	<ul style="list-style-type: none">• bestuur (verkiezingen, wachtgeld)
fraude / integriteit	<ul style="list-style-type: none">• fraude risico's• integriteit / ondermijning
Crisis / incidenten	<ul style="list-style-type: none">• sociaal (veiligheidsincident/aanslag jegens gemeentefunctionarissen of in openbare ruimte• maatschappelijke onrust (opstand, betogingen)• fysieke leefomgeving (brand, explosie, veiligheid kapitaalgoederen, instorting, aardbeving)• extreme weersomstandigheden (wateroverlast, droogte, hitte, wind)

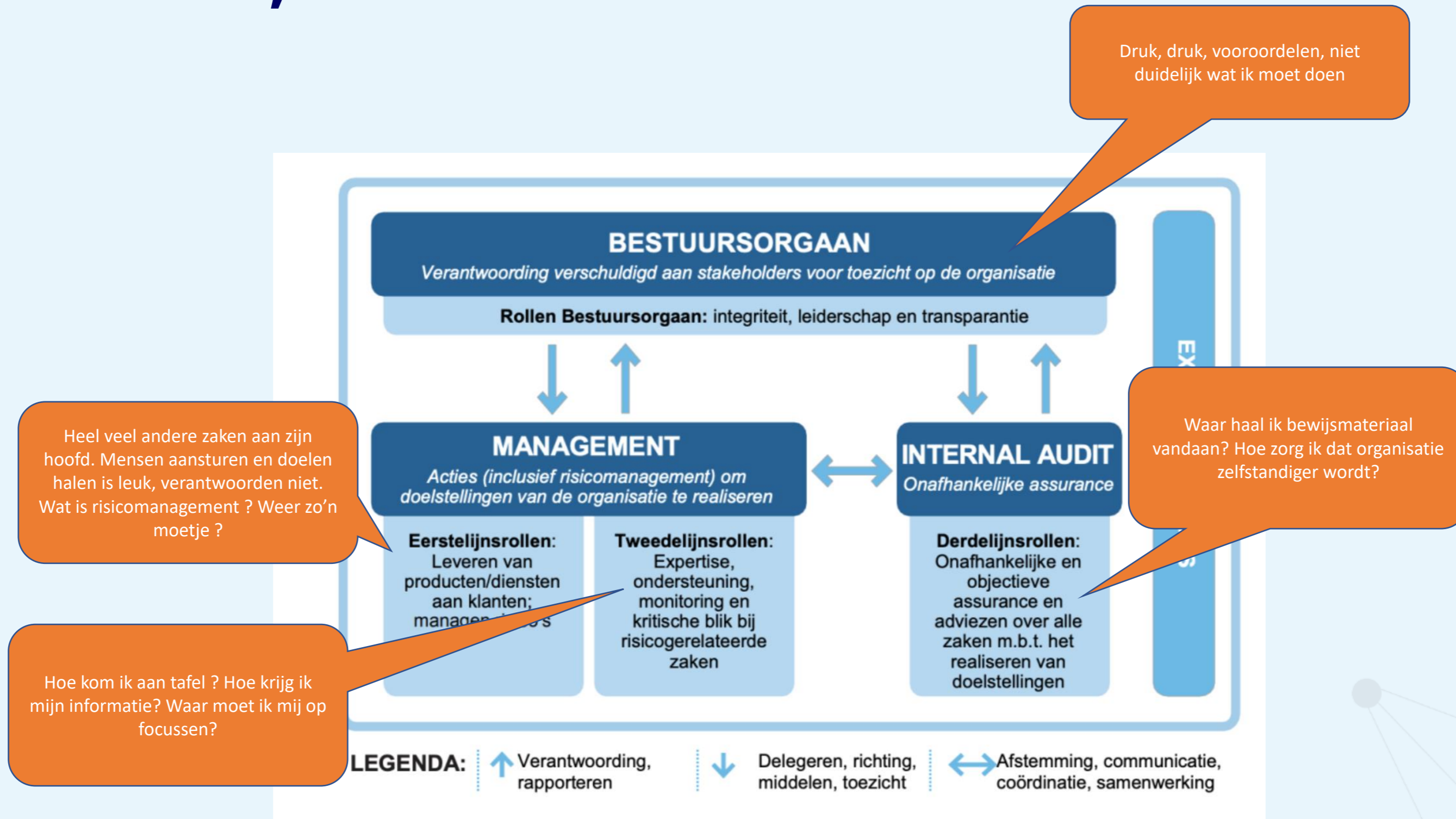
Dilemma's three lines

Three Lines of Defence

Mensen, rollen

Onderzoek

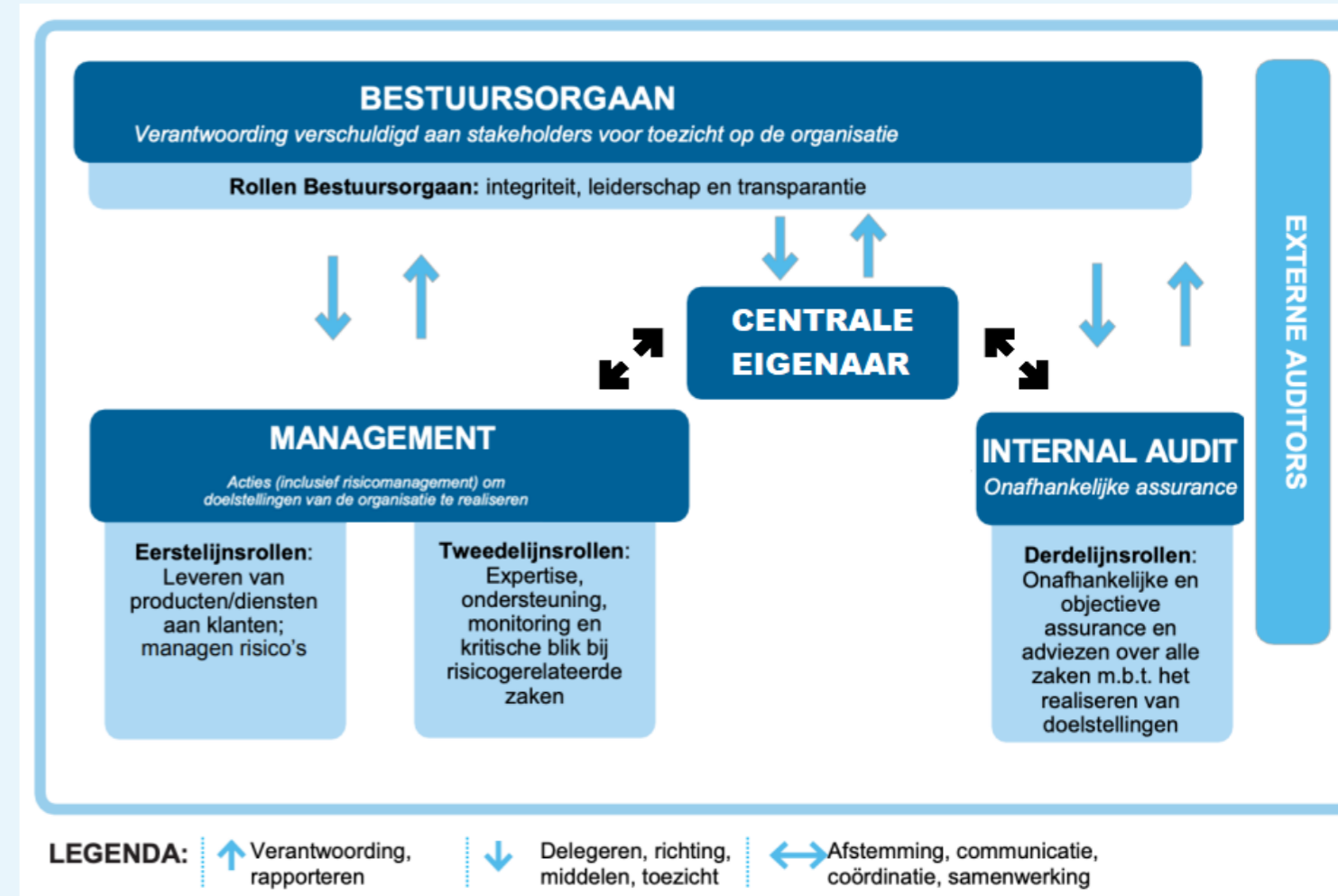
1. Versnippering rollen en verantwoordelijkheden binnen tweede lijn belemmert effectiviteit
2. Beperkte coördinatie tussen eerste en tweede lijn leidt tot hoge regeldruk en dubbel werk
3. Generalisten benadrukken vaker het belang van coördinatie en integratie, terwijl specialisten meer gefocust zijn op autonomie binnen hun eigen domein

De noodzaak van een "Centrale Eigenaar" in de Tweede Lijn van het Three Lines Model bij Grote Gemeenten

Naam: Oya Akyol

Datum: 26-6-2024

Vrije Universiteit, Zijlstra Center CPC

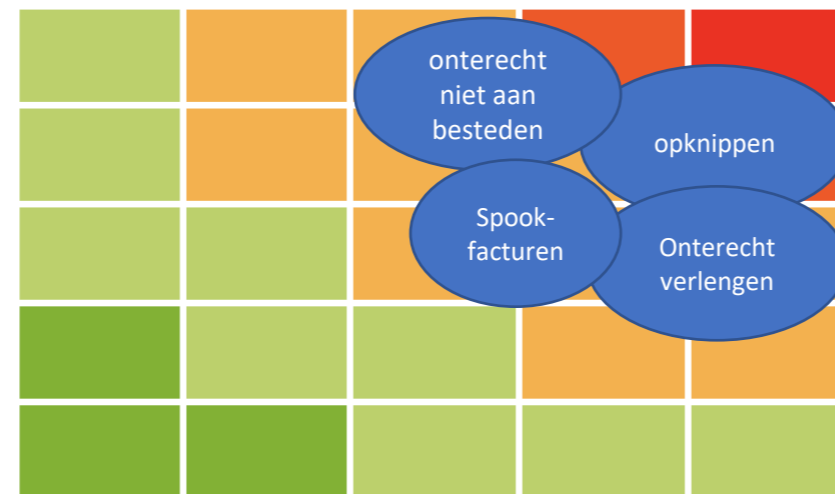
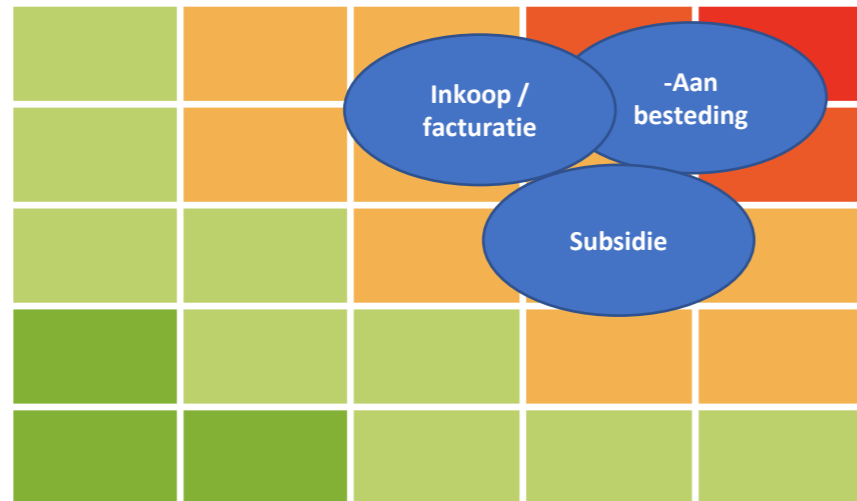
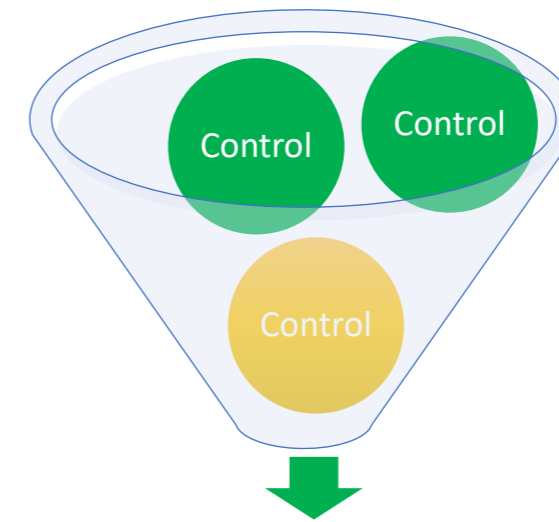
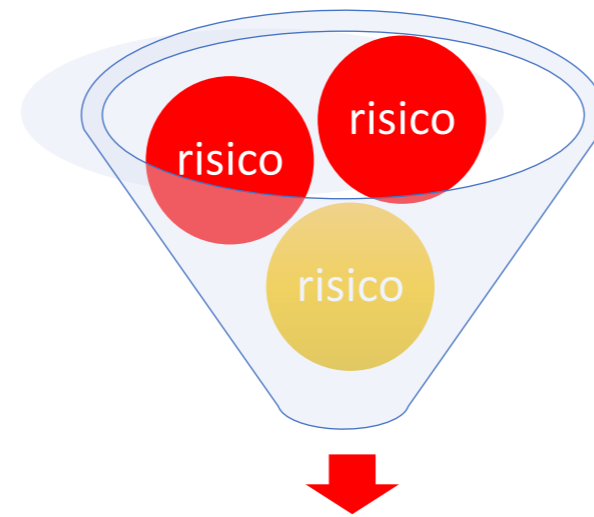
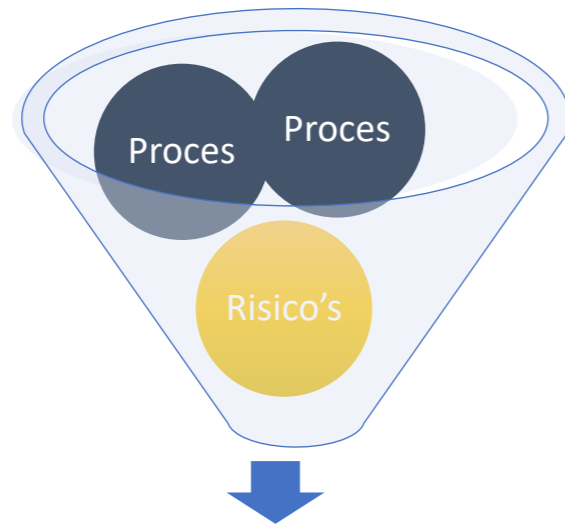
Tweede lijn...

Gemeenten in control	risico's	beheersing/control	verantwoordelijkheid
Strategisch risicomanagement	V		
Financieel risicomanagement	V	V	V
Rechtmatigheidsverklaring	V	V	X
Fraude risicoanalyse	V		
BIO/NIS2	V	V	
AVG/DPIA	V	V	
Horizontaal toezicht	V		
VIC	V		

Risicosturing

Focus en loslaten

- Bepalen omvang steekproeven
- Control testing
- Aanbevelingen
- Monitoring opvolging

Hoe kunnen wij helpen?

- Herijking paragraaf weerstandsvermogen
 - Scenario analyses
 - Risicoanalyses /second opinions projecten/programma's
 - Trainingen risicomangement
 - Risk appetite sessies
-
- GRC software om te monitoren
 - Risico + control + VIC + verwerkingsregister + BIO +NIS2

FOKKE & SUKKE
NEMEN GEEN RISICO'S

Bedankt voor uw aandacht!

Robert 't Hart
06 43 25 97 86